

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Human Rights

حقوق بشر

فرستنده: عثمان حیدری

۰۵ نومبر ۲۰۱۷

جنایت‌های بین‌المللی ارتكابی در افغانستان: پیش به سوی پیگرد همه نیروهای فعال عامل در دادگاه بین‌المللی جزائی؟

دن‌هاگ (لا‌هه)، کابل، نیویورک، ۳ نومبر ۲۰۱۷ - پس از یک دهه بررسی مقدماتی، دادستان دادگاه بین‌المللی جزائی امروز اعلام کرد که به‌طور رسمی آغاز تحقیقات درباره وضعیت افغانستان را درخواست می‌کند. سازمان‌های ما از این تصمیم استقبال می‌کنند و از [شعبه مقدماتی دادگاه بین‌المللی جزائی](#) می‌خواهند به این درخواست پاسخ مثبت دهد که سرانجام امکان رسیدگی به معافیت از مجازات در افغانستان را پس از ماه مه ۲۰۰۳ فراهم می‌کند. هیأت مشترک فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر، جامعه مدنی افغانستان و یکی از مدافعان حقوق بشر امریکائی در اپریل و سپتمبر ۲۰۱۷ به دن‌هاگ سفر کرد. این هیأت با نمایندگان دادگاه بین‌المللی جزائی دیدار کرد و خواهان پاسخ‌گویی و مسؤولیت‌پذیری در مورد ارتكاب جنایت‌های جاری بین‌المللی به دست همه طرف‌ها در سرزمین افغانستان شد.

[گیسو جهانیگری](#)، نایب رئیس فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر و رئیس اجرایی [آرمانشهر / OPEN ASIA](#)، در واکنش به اظهاریه دادستان گفت:

«چندین نسل قربانی جنایت‌های بین‌المللی در افغانستان بوده‌اند و از صلح و پاسخ‌گویی واقعی از جمله در دادگاه‌های داخلی بی‌بهره هستند. وضعیت در افغانستان هنوز تغییر نکرده است. اکنون زمان ورود دادگاه بین‌المللی جزائی در این موضوع فرا رسیده است.»

دادستان دادگاه بین‌المللی جزائی از قاضی‌های شعبهٔ مقدماتی دادگاه درخواست صدور اجازهٔ آغاز تحقیقات دربارهٔ جنایت‌های ضد بشریت و جنایت‌های جنگی کرده است که همهٔ طرف‌ها مرتکب شده‌اند. دادستان دادگاه در نومبر ۲۰۱۶ در آخرین گزارش خود در بارهٔ رسیدگی مقدماتی اعلام کرد که دادستانی در حال بررسی است تا در مورد آغاز تحقیقات در بارهٔ جنایت‌هایی منسوب به طالبان و گروه‌های مسلح وابسته به آن، دولت‌مردان افغانستان و اعضای نیروهای مسلح امریکا و سازمان سیا (سی‌آی‌اِ) (CIA) از تاریخ ۱ ماه مه ۲۰۰۳ در قلمرو افغانستان و از تاریخ ۱ جولای ۲۰۰۲ در قلمرو دیگر کشورهای عضو اساسنامهٔ دادگاه بین‌المللی جزائی تصمیم بگیرد. جنایت‌های مورد اتهام از جمله این موارد هستند: قتل؛ آزار و تعقیب؛ جنایت‌های جنسی؛ هدایت عمدی حمله به کارکنان امور امداد بشردوستانه و علیه هدف‌های محافظت شده؛ سربازگیری از کودکان و خشونت جنسی.

کاترین گالاهر، وکیل ارشد در سازمان حقوق بشری مستقر در امریکا «مرکز حقوق اساسی» (CCR)، گفت:

«با آغاز تحقیقات جامع دربارهٔ وضعیت در افغانستان، برای نخستین بار شهروندان امریکایی عضو ارتش، سازمان سیا، یا پیمانکاران خصوصی را می‌توان به خاطر ارتکاب جنایت‌های جنگی و جنایت‌های ضد بشریت در افغانستان یا نقاط دیگری که زندانیان دستگیر شده در افغانستان در آنجا مورد شکنجه قرار گرفته‌اند، به مسؤلیت‌پذیری کیفری خواست. ارسال این پیام بسیار پرتأخیر که هیچ کس فراتر از قانون نیست، به ویژه امروز مهم است که دولت ترمپ برنامه‌های نظامی در افغانستان را گسترش می‌دهد و بدون برنامه، جنگی بی پایان را پیش می‌برد.»

با وجود این که ایالات متحده امریکا عضو مُتعاقد اساسنامهٔ رُم نیست، دادگاه بین‌المللی جزائی می‌تواند در مورد این اتهام‌ها تحقیق کند. دادگاه در مورد کلیهٔ جنایت‌های بین‌المللی صلاحیت دارد که، صرف نظر از تابعیت مرتکبان این جنایت‌ها، در قلمرو یک کشور عضو (از جمله افغانستان و نیز پولند، رومانی و لیتوانی که وجود به اصطلاح «سایت‌های سیاه» امریکایی در آنها گزارش شده بود) رخ داده‌اند. بر اساس گزارش نومبر ۲۰۱۶، دادستانی دادگاه بین‌المللی جزائی دارای مدارک اساسی منطقی است که آن را به این باور هدایت کرده که اعضای نیروهای مسلح ایالات متحده امریکا و سازمان سیا، متهم به ارتکاب جنایت‌های جنگی شکنجه و بدرفتاری غیر انسانی، تجاوز و اعمال شنیع علیه کرامت فردی هستند.

در پی درخواست رسمی، دفتر ثبت دعوها در دادگاه بین‌المللی جزائی اکنون از یک تا سه ماه فرصت برخوردار است تا به گردآوری ملاحظات قربانیان دربارهٔ آغاز تحقیقات و گسترهٔ تحقیقات بپردازد و آنها را پیش از رأی دادگاه مقدماتی به آن دادگاه ارائه کند. سازمان‌های ما تأکید می‌کنند که تحقیقات باید اتهام‌های مربوط به ارتکاب جنایت‌های جاری به دست کلیهٔ نیروها یا گروه‌ها را در بر بگیرد، مثل ناپدید کردن‌های قهری، آواره و بی‌جای کردن اجباری، جنایت‌های جنسی و جنسیتی که به ویژه زنان و دختران را قربانی می‌سازند و هدف قراردادن عمدی غیرنظامیان و اهداف غیرنظامی. ما همچنین تکرار می‌کنیم که دادگاه بین‌المللی جزائی باید، بدون تأخیر بیشتر، کانال‌ها و امکانات امن برای مشارکت قربانیان و نماینده داشتن آنها در فرایندهای دادگاه بین‌المللی جزائی را فراهم کند و به سازمان‌دهی توسعهٔ ضروری فعالیت‌های دادگاه در افغانستان بپردازد [۱].

فدراسیون بین‌المللی جامعه‌های حقوق بشر (FIDH)

آرمان‌شهر / OPEN ASIA (افغانستان)

مرکز حقوق اساسی (CCR) (ایالات متحده امریکا)

FIDH

(Afghanistan) Armanshahr / OPEN ASIA

یادداشت

[۱] نگاه کنید به پیام رسانه‌ئی ۱۳ اپریل ۲۰۱۷ سازمانهای ما، «گروههای حقوق بشر خواهان گشایش تحقیقات دادگاه بین المللی جزائی در باره افغانستان شدند»: <https://www.fidh.org/21454>

جمعه ۳ نومبر ۲۰۱۷